

Beste gemeenteraadsleden,

Mijn naam is Marcel, Marcel Verwoerd. Samen Judith hebben wij een melkveebedrijf aan de noordzijde in Bodegraven. Enkele jaren geleden heb ik het bedrijf overgenomen van mijn vader, die had op zijn beurt vijftig jaar geleden zijn vader opgevolgd, en zo kun je verder gaan, terug in de tijd, net als bij de andere boerenfamilies hier in de zaal. Generatie op generatie heeft hier in deze polders tussen Meije en Rijn gezwoegd, gezweten en geploeterd om dit prachtige gebied te onderhouden en door te leveren aan ons, de jonge boeren en boerinnen hier verzameld.

Dit Bodegraven Noord bestaat, zoals u op de kaarten kunt zien, uit een zeldzame opstreckende verkaveling, waarbij de sloten duizend jaar geleden haaks op de rivieren Rijn en Meije gegraven zijn. In al die duizend jaren is dit unieke stuk veenweide niet noemenswaardig veranderd. Het is het grootste open veenweidegebied van West Nederland, 2.500 hectare zonder doorgaande wegen of paden, een oase van rust, stilte en duisternis. Cultuurhistorici zijn hier inmiddels ook achter gekomen. We laten u een kaart zien, waarop onze streek als topkwaliteit gewaardeerd wordt. En bij die cultuurhistorie moeten we natuurlijk niet onze markante riet- en pangedekte boerderijen vergeten, die schilderachtig en fotogeniek langs de twee bochtige riviertjes liggen. Als u over Noordzijde, Weijland, de Bree, Rietveld of de Meije fietst of toert, vallen u onmiddellijk de prachtige vergezichten op, waarin de watertoren Pietje Potlood altijd als blikvanger fungeert.

Het Natuurinrichtingsplan, dat u zojuist gepresenteerd kreeg, gaat dit schitterende polderlandschap voorgoed om zeep helpen. Grootschalige vergravingen, veranderende slootpatronen, afwijkende watersystemen, talloze aan te leggen dijken en beheerpaden zullen deze iconische, maagdelijke polders voorgoed ruïneren.

Neem bijvoorbeeld het grootschalig afplaggen: de boer krijgt altijd het verwijt: "je land zakt, het klinkt in". Dat is ook zo, enige millimeters per jaar raak je kwijt. Hoewel, nieuwe methodes, zoals onderwaterdrainage, geven hoop voor de toekomst.

Vereniging Natuurmonumenten is echter van plan tot veertig centimeter aan toe af te plaggen. Als je één hectare 40 centimeter afgraaft, daalt het maaiveld 40 centimeter ineens, dat betekent 40 à 60 centimeter bodemdaling in één keer: een hele generatie voorzichtig boerenbeheer verloren. En als de doelstelling schraalland dan ook nog eens mislukt, dan is de vruchtbare teellaag ook voorgoed weg en is het gebied voor altijd verwoest.

Als je van één hectare 40 centimeter afgraaft, betekent dat 4.000 kuub grond vervoeren. Als je op de geplande honderd hectares zo tekeer gaat, betekent dat vierhonderdduizend kuub. Dat houdt in veertigduizend zware kippers over die arme poldergrond, die van schrik nog tien centimeter extra zal zakken. Een rij kippers van Bodegraven tot Parijs nota bene!. Jarenlang zullen graafmachines en kippers bezig zijn. De waanzin ten top.

Die maatschappelijke kosten wil Natuurmonumenten de belastingbetaler laten maken om op hun land dotterbloemen en grote ratelaar te krijgen, moerasachtige soorten. Nou, die dotterbloemen staan allang in hun slootkanten, net als onder andere koekoeksbloemen en kale jonkers, maar in de tien jaar tijd dat Natuurmonumenten de kadelanden beheert, hebben ze er niet naar omgekeken. Sterker nog, sloten schonen met zware machines werd gewoon toegestaan. Zo zijn heel wat zeldzame doelsoorten gerooid en onder bagger bedolven.

De kans dat dit afplaggen mislukt, is levensgroot aanwezig. En wij weten nu al, wie Natuurmonumenten dan als schuldige aanwijst: de boer, want de lucht boven het Groene Hart bevat nogal wat stikstof, ook van de veehouderij. Maar het meeste komt van Schiphol (de vluchtcapaciteit wordt de komende jaren nog uitgebreid), van onze acht miljoen auto's, van onze industrie en nog het nodige uit het buitenland.

De bewijzen, dat afplaggen op grote schaal gekkenwerk is, liggen in onze polder. Vereniging Natuurmonumenten heeft als proef twee percelen afgeplagd, acht jaar geleden. De zaden van de zeventig jaar verborgen ondergrondse zaadbank zouden weer ontkiemen, zoals orchissen, Spaanse Ruiter, Blauwe Knoop. Helaas, alles wat er daadwerkelijk te voorschijn kwam waren de zuurte en stikstof minnende planten Pitrus en Lisdodde, de plagen van alle natuurterreinen op veengrond. Als het experiment mislukt zitten we dadelijk met 100 hectare, een gebied zo groot als 150 voetbalvelden, met dit onkruid.

Bij deze nodigen wij u uit om binnenkort die gronden te bezoeken zodat u het met eigen ogen kunt zien.

Een vraag aan u, beste raadsleden: waarom zijn er geen Bodegraafse Plassen? We kennen de Vinkeveense, Loosdrechtse, Maarseveense, Nieuwkoopse en Reeuwijkse. Dat komt omdat Bodegraven Noord uit een andere soort veen bestaat, waar de verveenders van de achttiende eeuw geen brood in zagen: het harde bosveen (met een b) in plaats van het overwegend mosveen in voornoemde plassegebieden. Maar om Natuurmonumenten daarvan de overtuigen, valt nog niet mee.

Maar er is meer. Door de klimaatverandering komen er steeds meer langdurige droogteperiodes voor, evenals langdurige natte periodes. Tijdens mondeling overleg gaven medewerkers van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden nu al aan te twijfelen of ze aan zo'n natuurgebied het nodige zoetwater zouden kunnen leveren. Want zoals de blauwgraslanden van de Stichtse Meije laten zien, is een hoge waterstand van cruciaal belang. Één keer een te lage waterstand en de bovenlaag verdroogd en alles is voor niets geweest.

Ook wordt de aan ons opgelegde waterberging met één zesde verminderd, omdat Natuurmonumenten ondanks beweegbare kleppen hun kostbare plantjes niet onder water zal willen hebben. De Stichtse Rijnlanden mag hier in onze ogen niet mee akkoord gaan.

En er is nog meer. De gronden met weidevogelstelling gaan in dit plan geholpen worden met plasdras percelen. Nou breekt mijn klomp! Als je als vereniging Natuurmonumenten al tien jaar lang deze kadelanden beheert, uitgestelde maaidatum in verband met de grutto en de tureluur voorschrijft aan de beherende boeren, waarom ben je in al die jaren dan zelf niet op het idee gekomen om een paar stukken plasdras te zetten, en zo de uit Afrika terugkerende, vermagerde vogels een heerlijk buffet van wormen, slakjes en insecten voor te schotelen? Interesseert het de boswachters niet zoveel en wachten ze alleen maar op het grote geld uit de provinciekas?

Nog één voorbeeld van het niet erg praktische beheer door Natuurmonumenten van de kadelanden: in ons stapstenenplan staat een sloot genoemd (onder nummer zes) met het voor natuur zo belangrijke krabbenscheer: de waardplant van de begeerde libellensoort Groene Glazenmaker. Er wordt helemaal niet naar omgekeken, misschien heeft zo'n groot slootapparaat alle krabbenscheer al verwijderd. Dat zou wel jammer zijn.

Als wij als streekbewoners en tot nu toe onderhouders van deze bewuste kadelanden dit ondoordachte plan niet willen, zult u zeggen, wat dan wel?

Een ecologische verbindingszone is nodig, en natuurlijk fungeert onze hele polder al vele honderden jaren als zodanig: alle vogels vliegen, veel insecten ook, en rappe zoogdieren lopen, rennen en zwemmen overal. Met ons fijnmazige spinnenweb van vele tientallen sloten en weteringen staan wij boeren flora en fauna ten dienste, ook nu al.

In ons stapstenenplan (www.deparmey.nl) kunt u lezen hoe ontzettend veel soorten het in ons gebied naar de zin hebben. Dit is natuurlijk uit te breiden en te verfijnen, mits de terreinbeherende instantie afziet van dit streekvijandige plan en met ons boeren de handen ineen slaat om te komen tot een streekvriendelijke natuur, waarbij boerengrond en natuurground naadloos in elkaar overgaan.

Dit is voor ons melkveehouders van groot belang: de laatste tien jaar is er voor dertig miljoen euro geïnvesteerd in moderne emissie-arme stallen. Ook staan er inmiddels twee prachtige hagelnieuwe boerenkaasmakerijen, juist dit voorjaar gereed gekomen.

Als wij geen gebruik meer kunnen maken van de kadelanden, verliezen wij één zesde van ons voederareaal: namelijk 300 van de 1.800 hectare. Dit zal tot gevolg hebben dat wij intensiever zullen gaan werken: meer mest afvoeren en meer veevoeder aanvoeren, terwijl de maatschappij juist vraagt om koeien in de wei en veevoer van eigen bedrijf. Het volgende zinnetje geeft het aardig weer: "De koe vreet straks soja uit Brazilië, terwijl het onkruid van de grond van de kadelanden naar de composthoop van Natuurmonumenten gaat".

Daarom vragen wij u, beste raadsleden, om nauwkeurig het voorliggende plan te bestuderen, waarna u waarschijnlijk tot de volgende conclusie zult komen: "doe de lade van de onrealistische plannen maar open, leg dit plan erbij, en doe de la maar gauw weer dicht".

En de vereniging Natuurmonumenten verzoeken wij af te zien van deze mega mijnbouwoperatie en met ons boeren te zoeken naar een voor beide partijen aantrekkelijk alternatief!

Bedankt voor uw aandacht.